

Sovětský "ráj" pod drobnohledem

(THE REAL RUSSIA)
by CLARK BOWERS

K neobvyklým událostem došlo v létě letošního roku, když Clark Bowers, kapitán družstva americké koleje, jež 16. října 1986 vedla v Los Angeles debatu s národním debatním družstvem Sovětského svazu, navštívil Sovětský svaz a hovořil se sovětskými historiky, členy strany a průvodci INTOURISTU o platnosti marxistické doktríny a oprávněnosti komunistického vládního monopolu. Ve své zprávě Bowers uvádí, čeho se stal za své návštěvy očitém svědkem a co se během ní a debat dozvěděl.

Na cestu do Sovětského svazu jsem vzal s sebou jistou dávku ne příliš správného pochopení. Domníval jsem se, pokud jde o pokus učinit si správnou představu o sovětské společnosti, že návštěva bude něco jako zajít si do Disneylandu podívat se, jak kalifornští lidé žijí. Myslel jsem si, že všechny ty miliardy dolarů, napěchované do Moskvy, Leningradu a nemnoha míst přístupných turistům, by měly umožnit sovětským vládcům vytvořit oázu hojnosti, jež by klamaly návštěvníky a vedly je k přesvědčení, že "vědecký socialismus" zdárně funguje.

Mýlil jsem se. Nemýlil jsem se v počtu biliónů dolarů, vynaložených na uvádění cizinců v omyl, jako spíše v úspěchu onoho hazardního podniku. Zde je, co všechno jsem viděl.

CHUDOBA

Svědectví o očividné chudobě najdete na každém kroku. I když vnějšek budov je čistě omítnut a omalován a jakžtakž svědčí o přiměřené péči, uvnitř se často setkáte se štěrkovanou podlahou, schodištěm s rozviklaným zábradlím, a rozpraskaným cementem. I

v těch nejlepších hotelích nejsou pokoje větší než polovina typického pokoje v Holiday Innu a postele nejsou širší tří stop. Dvojitou postel, jako naše "king" anebo "queen", jsem za svého pobytu v Sovětském svazu nikdy nespátal. Předměty osobní potřeby, jako toaletní papír, jsou velmi ubohé jakosti.

MÍLOVÉ FRONTY

Dlouhé fronty užijete všude. Málokdy se stalo, když jsem vyšel z hotelu, abych během několika minut nespátal před některým z obchodů frontu na celé bloky domů dlouhou, lidi za nákupem něčeho k jídlu, jako brambory, anebo toaletního papíru, a překvapilo mne, když jsem viděl, že v mnoha obchodech, do kterých jsem vstoupil, používali ke kalkulaci účtů kuličkové počítadlo z doby kamenné.

ŽIVOTNÍ STANDART

Pozorováním jsem se přesvědčil o tom, že životní úroveň průměrného sovětského občana se přibližně rovná jedné třetině té, jež převládá ve Spojených státech. Průměrný

občan prostojl každý den ve frontě kolem dvou hodin, aby si opatřil předměty denní potřeby. Většina občanů v Sovětském svazu žije hluboko pod čarou chudoby ve Spojených státech.

LÉKAŘSKÉ SLUŽBY

Sovětský svaz se velmi často ohání tím, že lékařská služba je zdarma, má to však daleko do pravdy, neboť víc než často dlouhou dobu trvá, než se na nemocného dostane. Někdy je třeba čekat dny, týdny, ba měsíce, než se nemocnému poštěstí setkat se s lékařem, který ordinuje zdarma, anebo být přijat do jedné z bezplatných nemocnic. Jen za poradu se neplatí, zatímco za léky anebo jakoukoli zvláštní předepsanou léčbu nutno platit.

UMĚNÍ

Co na cizince, který navštíví Sovětský svaz, bezesporu nejmocněji zapůsobí, je počet uměleckých děl nezměrných hodnot, jimiž země oplývá. Shlídněte - dají vám ukázat - zimní a letní paláce carů, katedrály sv.

Dokončení na straně 2

naše hlasy

"OUR VOICES" - Independent Newspaper for Czechs, Moravians, Silesians and Slovaks
"NAŠE HLASY" - Nezávislý časopis pro Čechy, Moravany, Slezany a Slováky.

No. 1 (1120) Vol.-Ročník 34 * 2. ledna-January 2, 1988
Toronto, Ontario, Canada

Happy
New
Year
1988

Ze země za "Železnou oponou"

Bukurešť: ÚV Komunistické strany Rumunska údajně řešil na svém zasedání velmi závažné problémy. Zdůraznil, že bude třeba především zajistit plnění programu zásobování obyvatelstva masem a dalšími zemědělskými a průmyslovými výrobky a s okamžitou platností zavádí potravinové listky. (42 let po válce!)

Budapešť: ÚV Komunistické strany Maďarska na svém zasedání řešil také závažné úkoly a došel k rozhodnutí zrušit některá ministerstva a státní úřady. Na základě toho zasedal maďarský parlament a "odhlasoval" závažné státní změny a zabýval se těžkými hospodářskými problémy, které údajně na zemi dolehly. Dosavadní státní plánování úplně selhalo a nastal chaos. (Z toho je vidno, že celá soustava "Míru" se včetně SSSR dostala v budování socialismu do slepé uličky.)

Varšava: Průběh a výsledky referenda poskytují bohatý materiál k přemýšlení a analýzám. Referendum přineslo mnoho poznatků o třídní skutečnosti Polska řekl gen. W. Jaruzelski. Předseda rady ministrů PLR Z. Messner ve svém vystoupení řekl, že radikální přestavba struktury cen a příjmů bude rozložena na několik let. ... Modifikace programu druhé etapy hospodářské reformy se týkají hlavně maloobchodních cen zboží a plateb za služby, které mají zásadní význam pro životní úroveň obyvatelstva. Jde především o základní potraviny,

kde má být růst cen v roce 1988 o 60 procent nižší, než bylo navrhováno před referendem (Ceny měly být zvýšeny o 200 procent), co znamená 120 procent! Z funkce gen. tajemníka ÚV PSDS byl odvolán H. Bednarski. (...Jako v Praze, nebo 'kak vo filme').

Praha: Jak oznámil ÚV Komunistické strany Československa, "Druhé kolo" dvou denních oficiálních rozhovorů o dohodě o obchodu průmyslovými výrobky mezi Československem a Evropským hospodářským společenstvím

(EHS) skončilo 16. prosince t.r. v Bruselu. Rozhovory se konaly "ve věcném a konstruktivním ovzduší".

Pokusy SDI

Washington: Spojené státy provedly ve vesmíru pokus, který má podle Pentagonu velký význam pro vývoj laserových zbraní v rámci programu tzv. strategické obranné iniciativy. Jak oznámil mluvčí Pentagonu, pokus, který se konal v tyto dny, potvrdil hypotézu, že vesmírná loutka je elektronová plazma působící jako izolace a nikoli jako elektrický vodič. Tím prý v budoucnu odpadne nutnost dopravovat do kosmu tuny izolačního materiálu pro laserové zbraně.

Romance do Nového roku 1988

Dříve než plamen života našeho
bude uhasínat
dříve než se hvězdy rozzáří
na nebi celém -
slyš světe jak národ velí
být a neusínat -
a bránit jej před nepřitelem.

Ten sen o národu se rodil
v modlitbách
z lásky,
tam doma
jsme chodili v mládí po lukách
kolem řeky na procházky
a dívali se v naději do dalek

První láska
voněla pro nás kyticí fialek
a dnes v našem stáří
ty růže domovem voní -
letos stejně -
tak jak vloni.

Miloslav Zlámal

Sovětský "ráj" pod drobnohledem

By CLARK BOWERS

Pokračování ze strany 1

Kateřiny a sv. Basila a krásná muzea. Že všechny tyto umělecké skvosty byly vystavěny dřív než se komunisté dostali k moci, před revolucí v roce 1917, se nikde nedozvíte. Popravdě řečeno, když se komunisté moci ujali, pozabíjeli mnoho velkých umělců, kteří tyto památníky krásy navrhli a zbudovali. Nyní vystavují na podiv umělecké výplody carského režimu, jako by šlo o výtvořky komunismu.

CERNÉ TRHY

Podle mého odhadu něco mezi 25 až 50 procenty hrubého národního produktu má co do činění se sovětským černým trhem, a není to dávno, co mne na ulici obtěžovali. Z vlastní zkušenosti mohu prohlásit, že typický černý trhovec, s jakým jsem se setkal, nebyl starší 20 let - mladík, který zřejmě něco z angličtiny pochopil ve škole a nyní se pokouší zlepšit si tuto konverzaci s cizinci. To k vám takový někdo přistoupí a projeví zájem o nejdnu součást vašeho oděvu anebo jiné osobní náležitosti. A může chtít mimo jiné odkoupit vaše dolary.

DOLAR VERSUS RUBL

Úřední přepočítávací kurs je \$ 1.40 za rubl, ježto ale rubl není mezinárodním platidlem, je těžko jeho opravdovou hodnotu znát. Soudě podle toho, co lze za dolar získat, řekl bych, že větší cenu než jednu pětinu dolaru nemá. Na černém trhu za dolar dostanete 3 až 4 rubly. Černá burza je zcela přirozeně ilegální a černí trhovci touto prací nemálo riskují. Dopadne-li některého z nich tajná policie, nikdy se s níkm moc nemaluje.

GULAG

Ohlížíte-li se po někom kdo by vám pomohl s překladem anebo poskytl jiné služby, černý trh vám přispěchá ku pomoci. Požádal jsem jednoho mladého muže v Leningradě, aby mi ukázal některé ze sovětských věznic a psychiatrických klinik, o kterých bylo tolik slyšet. "Žádný problém", řekl a hned nato jsme se vydali na procházku městem - ulicemi, jimiž denně projdou tisíce.

Asi po desíti minutách zastavil, ukázal na jednu z budov na opačné straně ulice a pravil. "Přál jste si vidět gulag, tu ho máte." - "Cože, gulag! Kostel je to," řekl jsem s údivem. "Je to gulag," trval na svém. Budova jistotně vypadala jako ruský ortodoxní kostel; portál byl katedrálního typu a kostel kolem dokola obehnán zdi s umně zdobeným štítem trojúhelníkového tvaru. Řekl mi, abych vyšpihal po kmeni blízkého stromu a podíval se přes zed'. Zachoval jsem se podle toho, a k mému úžasu jsem spatřil několik strážních budek a těsně za kostelní zdi plot z ostnatého drátu.

Hnus, pomyslel jsem si. Jak vidět, kostel neslouží jen k oklamání, ale rovněž tak i k útlu. Cizinci, mýjející "kostel" ve vnitřním městě, se domnívají, že všechny ty řeči o náboženském útlu v Sovětském svazu musí být nepravdou a že Sověti náboženskou svobodu garantují (Billy Graham: "V Sovětském svazu je náboženská svoboda." R.H.).

PSYCHIATRICKÁ KLINIKA

Asi po jednodinové cestě vlakem jsme z něho za městem seskočili a když jsme po neudržované, prašné cestě, ušli takové tři čtyři míle, dorazili jsme do hustě zalesněné oblasti, velmi chudě osvětlené. Znenáhla mezi stromy, se před námi vynořily světlé zdi vysoké, 15poschodové budovy. Když jsme se k ní přiblížili, bylo vidět, že okna jsou zamřížovaná a kolem budovy stálo několik strážných. Znenadání jsem zaslechl zvuk, na který nikdy nezapomenu; byl to srdcelomný, zmrazující výkřik, který mi pronikl až do morku kostí. Průvodce mi sdělil, že budova je psychiatrická nemocnice, kde vězní ty, které prohlásí za duševně choré. Podle názoru komunistů nesouhlas s jejich stranou anebo odmítnutí nastoupit vojenskou službu jsou průkazem duševní pomatenosti a každý takový jinověrec je často poslán do ústavu pro duševně nemocné. Psychiatrická klinika není nic jiného než mučirna.

Příště více!

Zpravodaj org. Christian Anti-Communist Crusade, No. 22 87, 15. 11. 1987
Přeložil Richard Hanzlík

Udělování řádu "ZLATÉHO UCHA" za úspěšné nasazení "špičáků" na velvyslanectví USA v Moskvě.

Z Kanady

Světový koncil církvi se čini.

World Council of Churches, k němuž je přičleněno mnoho kanadských protestantských denominací, daroval třem komunistickým, teroristickým skupinám v Africe \$ 340.000, a to: ANC (The African National Congress), the Pan Africanist Congress a the South West Africa People's Organization.

Při veřejném hlasování, konaném v půli října t.r., se dospělo k závěru, že pouhých 62 procent Kanadčanů si bylo vědomo "rasové politiky" v Jižní Africe; z těchto pak 75 procent bylo toho názoru, že by se Kanada buď neměla do záležitosti této svrchované země vměšovat anebo poměr s ní udržovat, po ní současně žádajíc, aby se vzdala své politiky. Jinými slovy řečeno, pouze něco kolem 12 procent Kanadčanů souhlasí s tím, aby veškerý vztah s Jižní Afrikou byl přerušen.

Za prvních deset měsíců t.r. jedenáctkrát porušily sovětské strategické bombardovací letouny, schopné nést nukleární střely, kanadský vzdušný obranný prostor v severní oblasti. V některých případech se sovětská bojová letadla přiblížila ke kanadské pevnině na vzdálenost menší než 25 mil.

Z různých stran

"Největší ironie spočívá v tom, že Sověti tlačí na Československo, aby uskutečnili reformy podobné těm, které Čechoslováci zaváděli koncem let šedesátých - dříve než tanky Sovětů a vojsk Varšavského paktu učinily konec tomu, čemu se dostalo přezdívky "Pražské jaro". Požádán, aby vysvětlil rozdíl mezi "Moskevským jarem" a "Pražským jarem" roku 1968, sovětský mluvčí Genadij Gerasimov odpověděl dvěma slovy hodnými zapamatování: "Devatenáct let."

-The Plain Truth

"Poděpsali? Ach ano, pravda, prezident a jeho poradci povídají, že mají v úmyslu dirigovat své inspektory v ústředí tam, kde mají Sověti střely umístěny. Všimli jste si však někdy a uvědomili si, jak nesmírně širé je území Sovětského svazu - území s masivními hornatinami naditými minerály, tundrami, lesy a jezery? Víme ovšem, že Spojené státy mají tam nahoře své satelity, schopné čehokoli. Avšak, jedná-li o svobodný, demokratický Západ se Sověty, je vždy v nevýhodě, jde-li o dosažení čestných odpovědí. Jak dobře víme, Leninovo rčení "Účel svědčí prostředky" pořád ještě v Kremlu platí.

- Bob MacDonald

Toronto SUN 9. 12. 1987

"Mluvit pravdu je maloburžoazní zvyk."

- Další z Leninových rčení 1921

"Po stonásobném porušení smluv nemyslíme, že by tato byla dodržena." - Redakce

K úmrtí Rudolfa Hesse

uvádí EUKORR 378 388 na str. 15 následující:

K podivné "sebevraždě" bývalého říšského ministra Rudolfa Hesse se ze spolehlivých pramenů dovídáme, že se Hessoviými příbuznými ohledáním mrtvol pověřený lékař zjistil na krku mrtvol stopy po škrcení a nikoliv stopy po drátěné oprátce, na níž se Hess podle oficiální zprávy německých úřadů údajně sám oběsil. Hessovy plány k sebevraždě, o nichž se zmínili někteří agenti ve Spandau, neodpovídá reálnému úsudku kriminalistiky. Hess nemohl předvídat, že k tomu účelu najde na dvoře věznic drát. Navíc tento devadesátiletý stařec byl téměř slepý a nemohl tudíž drát sám najít.

Britský historik z Oxfordské univerzity A. J. P. Taylor, který se delší dobu zasazoval za jeho propuštění, prohlásil veřejně, že Hess byl zavražděn.

Několik měsíců před Hessovou smrtí se na mnoha místech hovořilo o tom, že Hess má být propuštěn na volnou nohu. A právě Anglie měla eminentní zájem na tom, aby Hess neměl možnost promluvit svobodně před nezávislými novináři a vydat eventuálně

svědectví, které by kompromitovalo historicky zfalšované informace o pravém účelu jeho cesty letadlem do Anglie.

Navíc na Hessova syna Rudolgera byl v kritických dnech po "Otcově" smrti spáchán atentát, který měl za účel: vyřadit důležitýho rodinného příslušníka z akčních možností pátrání po vrahu Rudolfa Hesse. Podle zprávy EUKORR zhroutil se Rudiger Hess během interview s izraelskými žurnalisty. Lékaři zjistili mozkovou mrtvici, která byla vyvolána buď injekcí nebo otráveným nápojem krátce před interviewm.

Zpravodaj Křesťanské unie

Z domova

...Při právě v době po sledování televizního přenosu z Bílého domu, kde prezident Reagan a první tajemník ÚV KSSS Gorbačov podepisovali dávno připravovanou smlouvu o likvidaci raket - a tak jsme nejenom my, ale s námi i milióny lidí na celém světě, plní optimizmu, že tento začátek přinese konečně uvolnění situace ve světě a že se blýs-

klo na lepší časy k lepšímu životu nás všech po celé zeměkouli. Snad se ještě dočkáme, že i v mezinárodním měřítku bude odumírat celá řada zákazů a nařízení, která rozhodně nebyla důstojná člověka našeho kulturního století.

V tomto smyslu držíme palce rozumné naší budoucnosti...

P.

Z Polska

Bytová krize zachvátila Polsko - mladí Poláci musí čekat až celých třicet let na to, než jim ve Varšavě přidělí byt. Situace se vyhroutila tak dalece, že hrozí revolta, nebude-li krize vyřešena rychle, varoval vedoucí odborů, kontrolovaných komunisty. Statistika ukazuje, že přes tři milióny lidí čekají na nový byt, avšak jen kolem 180.000 nových bytových jednotek je stavěno ročně.

Mafie se činí -

Řím: Antonio Clulla jel z vězení přímo k příbuzným oslavovat svůj návrat po 22 měsících vyšetřování a procesu. Před domem jeho strýce jej čekali čtyři zabijáci. Prošpikovali jej před očima manžely a děti devíti kulkami.

Nejsou všichni lidé stejní

Jak oznámila tisková agentura UPI z Washingtonu, darovala vdova po řediteli CIA Williamu Caseyovi na věc nicaragujských bojovníků za svobodu \$ 140.000. Mrs. Sophia Caseyová předala šek Jose Talaverovi, 27letému veliteli jednotky Contras, který byl raněn v boji o svržení marxisty inspirované a řízené sandistické vlády.

Příspěvek z celé Ameriky na Fond Williama Caseye pro nicaragujské bojovníky za svobodu bude užít ke zřízení

střediska pro technický výcvik a rehabilitaci raněných příslušníků jednotek Contras, řekla Mrs. Caseyová. "Můj manžel Bill byl toho názoru, kdyby jednotky Contras v boji podlehly, v této válce nezvítězily, jejich válka by se stala válkou naší," pravila. "S fondem se začalo v týž den, kdy Bill zemřel a je vyjádřením sympatií, jež americký lid cítí pro věc Contras."

(Toronto Sun, 3. 12. 1987)

Italská mafie tak chtěla zřejmě ukázat, že přes odsouzení 338 svých členů a pomocníků k vysokým trestům vězení v historickém palermském procesu neztratila nic ze své akceschopnosti. Ciulla byl jedním ze 114 obviněných které soud pro nedostatek důkazů zprostil žaloby a poslal domů. Byl spolu se svými bratry obviněn z obchodu s drogami ve prospěch "ctihodné společnosti" v severní Itálii. Jeho někdejší chlebozárci ho zřejmě podezírali, že mluvil. Ačkoli se procesem podařilo zasadit siciiské mafii těžkou ránu, nebyla zdaleka zlikvi-

dována. Na útěku je například nadále pět ze sedmi členů fidič "komise" mafie.

Oznamujeme

všem čtenářům "Našich Hlasů", že v době kdy budou číst tento první výstisk z r. 1988, bude náš redaktor Milo Kominek hospitalizován v nemocnici (Queensway General Hospital v Etobicoke), kde se musí podrobit léčbě nejméně tři týdny. Jedná se o starou záležitost z dob jeho vězňem - trombózu s otevřenými hlubokými ranami na levé noze.

V Jihoafrické republice žije mnoho utečenců z komunistických zemí východní Evropy. Žijí tam i naši krajané! Morální a svatou povinností nás všech je bránit jich v jejich novém domově všemi dostupnými prostředky před mezinárodním komunistickým spiknutím. Jde o jejich životy!!!

Association of Friends of South Africans (Canada)
Milo Komínek, Toronto, (416) 533-4242

Botswana - návod proti suchu

Je-li značný kus Afriky potápějící se lodí, je Botswana jeden z mála pasažérů, kteří mají na sobě záchranný pás. Je to paradox, uvážíme-li, že botswanští zemědělci přijdou pravidelně o víc než 80 procent své úrody vinou sucha. Něco kolem čtyř pětina země je poušť a jen čtyři procenta půdy se hodí k obdělávání. A přesto nikdo z tamních občanů (je jich cca. milión) za nedávného sucha nevyhladověl.

Zatím co sousední státy se utápějí ve věčných svárech, občané Botswany se těší z ustálené vlády, jež má pověst největšího zastánce lidských práv v Africe. A se sousedy žije Botswana v míru.

A jsme u toho: čím to, že je Botswana, na tom tak dobře, zatím co většina Afriky to zdaleka říci nemůže? V čem pochybila a v čem chybuje?

Odpověď spočívá v postoji vlády k svému lidu.

Svou zprávu uzavírá OSN takto:

"Největší problém, spojený se suchem, nespočívá tak dalece v nedostatku potravin, jako spíše v ochrnutí v příjmech venkova a zvýšení nezaměstnanosti. Žádná země nehladoví, má-li její lid přístup k spolehlivým zdrojům obživy."

Po vyhlášení neodvislosti (od Britů) v r. 1966 ustavila Botswana vládu, která protěžu je soukromé podnikání, iniciativu jednotlivých občanů a jejich schopnosti.

Svých omezených přírodních zdrojů užívá Botswana opatrně, plánovitě, a na rozdíl od mnoha sousedů se přílišným zbrojením nezabývá. Zkrátka, vláda se řídí podle skutečnosti a reaguje na potřeby svého lidu.

Péče o občany, opatření v případech sucha, staví Botswanu na první místo v Africe. Účinný systém byl zaveden v distribuci zboží, jež nutno dovážet.

Vláda se všemožně stará o výzkum povětrnostních poměrů, zemědělství a zdraví,

právě tak jako veřejného vzdělání, především v kritických oblastech.

Svobodné podnikání jede plně na zelenou. V hospodářství, kromě zemědělství, se hlavní důraz klade na dolování (Botswana je jednou z největších dodavatelů diamantů na světě), produkci hovězího masa a jiné druhy obchodu.

Na pevnině, zamořené účinky selhavšího socialismu na všech stranách, Botswana předvádí, co nutno dělat, aby se žilo líp.

(Plain Truth)

Přeložil Richard Hanzlík

Poznámka překladatele:

K předchozímu bych si dovolil dodat, že na jednoho pisatel hořejšího zapomněl - zapomněl se zmínit o tom, že za všechny ty "plusy" může Botswana děkovat v první řadě tomu, že má za jednoho ze svých sousedů "poplivanou" Jižní Afriku. Na svých cestách před rokem jsem měl příležitost, díky náhodě, leccos z toho se dozvědět.

Bylo to v jedné z johannesburských nemocnic - Brenthurtské klinice v Park Lane, mám-li být přesný -, kam v době mého pobytu tam dovezli a na sousední lůžko uložili jistého pana Keatha, bytem v Sowetu, 91 letého "starce" s myslí třicátníka. Původem Skot, vdovec, měl dva syny, oba kolem padesátky a oba kdysi vášniví skauti, dnes oba velmi slušného postavení; jeden z nich byl inženýr a pracoval kdesi u vládního podniku, druhý byl právník. Dik oběma těmto (zdravým) synům, kteří každý den po "padla" přispěchali otce do nemocnice navštívit, jsem se dozvěděl hodně z toho, jak to v té Botswaně vypadá. Mladší, inženýr, přišel dokonce i tehdy, kdy ještě tehdy večera letěl do Gabarone, hlavního města Botswany, kde řídil stavbu čehosi velkého - dnes už nevím, co to bylo a lhat se mi nechce.

Tolik dodatkem.

-RH-

Ze světa

* S britskou ministerskou předsedkyní M. Thatcherovou jednal v Londýně ministr zahraničí USA G. Shultz. Podobně jako předtím v pěti dalších evropských státech NATO informoval o výsledcích schůzky Ronalda Reagana s M. Gorbačovem ve Washingtonu.

* Rakouský spolkový kancléř F. Vranitzky přijal zvláštního zmocněnce sovětského vedení, velvyslance se zvláštním posláním O. Griněvského, který ho informoval o výsledcích sovětsko-americké vrcholné schůzky ve Washingtonu.

* Ministerstvo zahraničních věcí USA odmítlo vydat vstupní víza do Spojených států delegaci čtyř sovětských "dělníků". Žádost o vízum byla zamítnuta na základě amerického zákona na ochranu vnitřní bezpečnosti z r. 1952.

* Předseda Japonské vlády N. Takešita a filipínská prezidentka C. Aquinová podepsali dohodu, podle níž Japonsko okamžitě Filipínám poskytne rozvojovou pomoc 630 miliónů dolarů.

* Neznámé ozbrojené osoby zaútočily v Peru na osobní automobil předsedy Sdružení pro rozvoj departementu Pyura R. Ramose. Útok se uskutečnil v areálu technické univerzity v městě Payura a R. Ramos při převozu do nemocnice zemřel. Pachatelé uprchli z místa činu na motocyklu.

* Dohodou o zachování cen nafty na 18 dolarech za barel (159 litrů) skončila ve Vídni konference ministrů naftového průmyslu členských států Organizace zemí vyvážejících naftu (OPEC).

* Zařízení na automatické brání krejčovské míry vyvinuli pracovníci univerzity v Loughborough v Británii. Na základníka se zaměřil silně světlo a počítač "vezme míru" podle jeho dvou stínů, které vrhá na speciální stěnu.

* Automatu na kompaktním disku si budou moci zakoupit západoněmečtí motoristé již v roce 1988. Disk bude využívan v automatizovaném systému Travel-Pilota, který se zabuduje do automobilu. Systém je řízen mikropočítačem a bude vyhledávat nejkratší

České lesy a háje se staly obětí bezhlavé dravosti člověka, který dal do chodu fabriky se stovkami komínů chrlícími do ovzduší jedy, které zamořují postupně stále víc a více půdy, vody, člověka, živočišstvo a rostlinstvo. Zabíjí vše živé a rozkládá leptáním neživé. SMOK sedí jako neprodyšná kopule nad celými Severními Čechami, jako atomový hřib.

Co zbylo z hlubokých, krásných lesů, kdysi chloubou Čech a jejich obyvatel, ukazuje náš obrázek. Záběr z Krkonoš.

Zpravodaj Křesťanské unie -jn-

Rozhlásek Jára Mecer:

Vinš rodné zemi

Dnes dám svůj vinš mé rodné zemi, do klidu z něhož špatně je mi. V stojaté vodě život hnije, ani pták se jí nenapíje.

Snad z těch patnácti miliónů, v tom předvánočním pestrém shonu, se najde muž co bude chlapem a koupí kbelík, štetku s vápnem.

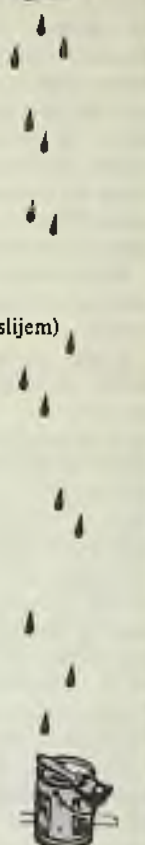
Přál bych té zemi zašlé slávy, kde "Rud'as" vymyl mnohé hlavy, aby ten Čech . . . s vápnem (než ho slijem) dal světu znát, že ještě žijem.

Vždyť stačí štetka, vápno k tomu, a hesla září ze stěn domů. Muž, který by měl jasno v hlavě to o temné noci zvládne hravě.

Snad najde se v té Rudé Hři, aspoň ten jeden o němž píši. Vždyť nebude-li nikde k mání, pak zbytečné je i mé psaní.

Pak připnu si na klopu stuhu, že pocházím ze země sluhů. Jimž vladař změnil krev na vodu, by nepovstali pro svobodu.

Ba řekne víc, nechť rudnou líčka, koupím i péro pro Havlička. A napíši mu: bratře v hrobě, dej Čechům to, co Bůh dal Tobě.

Rok 1988 před námi

Co můžeme od něj očekávat? Zajisté nic radostného, budeme-li čekat nečinně. Po Gorbačově návštěvě v USA je - zdá se - jisté jen jedno. Američané si oficiálně přejí dohodu se Sověty aspoň v otázce světového míru, přeanéjli řečeno - chtějí zabránit vzájemnému nukleárnímu zničení. Kdyby ovšem záleželo jen na podpisech šéfů dvou zásadně antagonistických bémistrů, mohli bychom si teď oddechnout i my - zbytek lidstva.

Jak nám ale zkušenosti kacířského 20. století ukazují, podpisy na papíru doprovázené ceněním zubů a potřesením rukou před zraky medií byla jedna věc a to co vždy následovalo po nich, byla další věc. Proč tyhle pochyby a znevažování? Je zde právě ta ztracená dlouholetá bolestná zkušenost, která nepochybně znamená daleko víc, než podepsaný protokol. Mnohokrát oklamáné národy, kdysi svobodné, dnes zotročené, zdecimované jsou těmi úpíci monumenty zrady varujícími zbytek svobodného světa před jakoukoli formou dohody a spolupráce s mezinárodním komunismem. A mlčení miliónů umučených a zavražděných toto varování zesiluje.

Kterýsi jihovietnamský státník na adresu západních demokracií hořce konstatoval, že koalice demokracie a komunismu, ke které byl jižní Vietnam dohnán zákulisními intrikami Henryho Kissingera, znamenala rychlý konec demokracie v zemi a pak exodus a smrt miliónů civilistů po skončení válečných akcí. Málokdo ví, že z jižního Vietnamu bylo tenkrát v krátké době odtransportováno 800 tisíc Vietnamsců na nejtěžší práce do sibiřských koncentráků. Dnes, o třináct let později, je pravděpodobné, že nikdo z nich nepř-

žil, nikdo tedy nepodá přímé svědectví a Sověti se mohou tvářit, že to je antisovětská propaganda.

Zdá se však, jakoby to pro zbytek svobodného světa mnoho neznamenal. Lidé si nepochybně nepřejí válku, do níž by sami byli aktivně zapleteni. Demokratické vlády to vědí a jejich zahraničně politické cíle a programy neobsahují doktrínu dobytých agresí vedených jakýmkoli zbraněmi. Neobsahují však ani doktrínu účinné sebeobrany v psychologické válce, kterou Sověti tiše a úporně vedou po celá desetiletí. V tom spočívá největší slabina Západu. Otevřenost svobodně myslících a jednajících lidí celkem nepřipravených k obětím a účinné sebeobraně znamená pro ně smrtelné nebezpečí, existuje-li za rohem nepřítel, jenž se usmívá a mává zelenou ratolestí, ale psychicky i tělesně je vytrénován nelítostně zabíjet a zotročovat. A to jsou ti praví Sověti. Kecat mohou co chtějí.

Prostí budovatelé tábora práce a míru si rovněž nepřejí válku, v níž by riskovali své životy. Ale socialistické establishmenty reflektují více méně dobrovolně militaristickou politiku

Pokračování na straně 7

trasy ke zvolenému cíli, který se bude promítat na obrazovce.

* V Moskvě byla podepsána dohoda o ustavení sovětsko-západoněmeckého polygrafického podniku, který bude tisknout časopis Burda Moden v ruštině a další publikace na export.

* V Austrálii se připravuje vydání plastové desetidolarové bankovky, která bude natáčením ve světle měnit barvy. Bankovka bude dána do oběhu začátkem roku 1988 u příležitosti 200. výročí příchodu bílých přistěhovalců na australský kontinent.

* Do moře se zřítíl poblíž brazilských břehů vojenský nákladní letoun typu Herkules C-130, na jehož palubě bylo 29 osob. Oznamil to mluvčí brazilského vojenského letectva.

* Britský deník The Times z 15. prosince t.r. přisoudil

Georgi Bushovi dobré vyhlídky na vítězství v příštích prezidentských volbách v USA díky jeho podílu na politice odzbrojovacích jednání, která přinesla smlouvu o likvidaci zbraní středního doletu. Tato smlouva je prý populární a zůstane i po předvolebních primárkách a sjezdech.

* Situace na rakouském toku Dunaje, kde 11. prosince t.r. uniklo z jugoslávské cisternové lodi přes 72.000 litrů topné nafty, není zcela jasná. Nafta zamořila asi 120 kilometrů toku v Horních Rakousích, ale podle sdělení úřadů bylo největší nebezpečí zažehnáno. V Horních Rakousích zůstávají hasiči v pohotovosti, protože panují obavy, že by nafta mohla zamořit spodní vody a proniknout do přilehlých studní.

* Iránské rychlé čluny dvakrát ostřelovaly v jižní části Perského zálivu nákladní loď plující pod maledivskou vlajkou.

JOSEF HERMAN, KALIFORNIE

ZA NÁRODNÍ KULTUROU

Adolf Kašpar

Mnoho umělců se zapsalo v dějiny a život svého národa - někteří kostrbatým, jiní uhlaženým písmem vypsané ruky, a jsou i takoví, že se vydali z celého srdce. Ze srdce, jež bylo jejich největším pokladem, z něhož mohli přispět k dobrotě člověka jedince, i člověka jako národa.

Nepochybný zlom v ilustrační obvyklosti znamenal příchod malíře **Adolfa Kašpara** - okamžitě v konečné podobě. Jestliže mají pravdu ti, kdo Kašpara pasují za pokračovatele Mánesa a Alše, pak je třeba říci, že Mánesovu ciselovanou klasičnost zčešťuje Alšovou syrobovou upřímností našeho venkova. Právě díky této pronikavé vlastnosti získával Kašpar od samého počátku na pověsti i hodnotě. Zvláště když pak doprovázel Raise, Jirásku ale nejpronikavěji v případě Babičky Boženy Němcové a Nerudových črt, jež jsou dodnes považovány za knižní klenoty.

Méně známý je Kašpar jako krajinář - k zastoupení tohoto žánru aspoň "Březina na Rusavě!"

Knižní ilustrace skýtá sice mnohou ukázkou, ale nejmístnější dokumentací by byla obrázková žeň "Kam s ním" a ilustrace jiných Nerudových feuilletonů se zachycením samotného Nerudy. Jeho přítomnost dodává bibelotu zvláštní přitažlivosti a osobního kouzla. V "Letní vzpomínce" vystupuje do popředí opět Kašparův jemný humor, stejně jako smysl pro českou zdobnost, ozvěna lidových výtvarů, se kterou se vypořádal v rámci "grafické práce" - Neruda dodal text, Unie knižku vyrobila, ale Kašpar ji udělal, čím je. Dohromady máme v ruce kousek něžného umění a kouzel tiskařského řemesla, zbudované na žertu vtipného pera.

Co Kašpar přinesl knižní ilustraci, je vlastně pohádkový duch. Pamětník nejstarších vyprávěnek - ostatně každý z nás ho pamatoval z našich skutečných knížek, plných života. Adolf Kašpar se přiblížil více než kdo jiný proslulým vyprávěcům úchvatných dětských příběhů. Byl jediným překladatelem dětské obrazotvornosti do reálného světa, nebo opačně, třebaže mnozí po něm se zabývali pohádkovými edicemi mnohem intenzivněji.

Historku, použitou před léty jinde, uvedu v tomto nedailonku poněvadž je spjata vedle jedinácti osob především s Ad. Kašparem. Tento malíř sbíral se zalíbením staré šperky. Kupoval je od antikváře a platil mu - obrázky. Antikvář přednostně vyžadoval peníze a ne umění, s lehkým srdcem prodával je obchodníkovi s uměním. Dohoda zněla: deset korun za každého človíčka. Potvrdili ji stiskem ruky a platila po dlouhou dobu, až jednou vítá starožitník svého "zákazníka": "Teda dneska se naplatějí!" a pochlubil se obrázkem Karlova mostu z okna Kašparova bytu na Kampě - droboučkými postavkami se na mostě jen hemžilo. Oba dva se zasmáli a poprvé po dlouhé době úmluvu obešli. Nicméně obchod uzavřeli.

Na domě poblíž sousoší sv. Luitgardy stále hlásá vsazená pamětní deska, že Adolf Kašpar zde bydlel - jako Malostranák se snadno vžíval do atmosféry Nerudových ličení. Byla to záře ovzduší, v němž se cítil neméně spokojený, než novinář a básník.

Nad malířem Kašparem již v brzkém čase zasvítla vzácně jasná hvězda. Jmenovala se Promberger a to byl olomoucký nakladatel a mecenáš. Jako na pásku štěstěny pak běží umělcův život od Prombergera ke Schweige-

rovi a Max Pirnerovi, kteří opracovali ještě to málo, co si žádalo korektur.

Prvním krokem za Ad. Kašparem nás učily mámy. Měly blízoučku k jeho přepůvabným akvarelům a jak již u matek bývá, objekt svého zálibení přiblížily i dětem.

Také mám nadevšecko rád důvěrné tvářičky Kašparových obrázků a jistě nejsem první, kdo označuje Kašpara za našeho prvního a nejdokonalejšího akvarelistu.

Malíř bez copánku

České rokokové malířství mělo v podstatě jediného většího představitele - **Norberta Grundu** a přesto jsme se k němu zachovali macešsky ve srovnání s Vídní (kde kratší čas působil).

Grund se vyučil vlastně u otce. Za bohatším poznáním se vypravil do Vídně k F. de P. Fergovi 1689-1740. Ve veřejných sbírkách se tam seznámil s Holandany, Vlasy, Francouzy, kteří tehdy představovali

tické prvky přenášeli snadněji než obrazy a melodie hráli z hlavy se samozřejmostí nemožnou ve výtvarném umění.

Je dobře známo mnoho případů o pohnutém životě českého umění a jeho tvůrců, doslova zbídačelých - zmíněný dr. Hoser také říká, že Grundovy obrázky prodávali na nějakém trhu v Polsku za vysoké ceny - ale pod změněným jménem - a odtud že putovaly do sbírek zámožných Rusů a Angličanů. Jsme šťastni pro rozmnožené rytiny dle Grundových obrázků, pořízených rytcem Balzerem (asi dvě stovky), jinak bychom neměli možná ani tolik. Pokud možno vystopovat, bývalo ze zachovaných originálů Norberta Grundu nejvíce v soukromých rukách, menší soubory v klášterních knihovnách a institucích v cizině.

Norbert Grund se narodil před 270 léty v Praze (4.12. 1717).

Vilém, hrabě Slavata

Nesnadné je přiblížit člověka zemřelého před 335 léty, který se významně podílel na jednom z pohnutých úseků českých dějin, poněvadž se objevují stále stejné laděné záznamy, ale nedopřáno místa např. jeho vlastním záznamům, které nota bene obsahuje celkem 14 svazků a mnohé kolem jeho osoby by mohly objasnit. "Postiženým" není nikdo jiný, než pan **Vilém, hrabě Slavata** z Chlumu a Košumberka, jeden z místodržících, svržených na počátku třicetileté války spolu s Martinicem a písařem Fanbriem ze zemské kanceláře na Hradě Pražském. Jezuitský řádový hábit, v němž byl pohřben, pravděpodobně pomohl udržovat o Slavatovi tradovaný postoj protinárodní, prohabsburský. Vilém Slavata se narodil před 415 léty 1. 12. 1572 a zemřel 19. 1. 1652.

pro Evropu vrchol. Ve Vídni poznal také pravý rokokový život, žile ho maloval, zavalel bezstarostností lehkonožných dní, jež ubývaly v zábavách šlechty a panstva. Z Vídně se vydal ještě dál na jih. Tak poznal mnoho italských měst, kde se zajímal především o umělecké sbírky. Zanedlouho se vydal do Německa, kde se jednak sešel s umělci známými z italských galerií a museí, ale také s novými kumštýři - největším přínosem Grundovu umění byly ovšem Benátky, kde došlo k ovlivnění jeho názoru o barvě a jejím uplatnění.

Z Německa se vrátil Grund již do Prahy. Byl znovu přijat do Malostranského cechu mistrů malířského umění a oženil se. Podle prvního životopisce, dr. Hosera, platil Grund za muže mírné povahy, dobrého přítele, věrného manžela a starostlivého otce. Tak byly postaveny na hlavu chýry z ciziny, že jeho lenost zavinila rodinnou bídu. Naproti tomu bylo dobře známo, že Grund sám vysedával na Uhelném trhu v Praze a za směšný peníz nabízel své obrázky. Dosud se traduje, že některé z četných malířových dětí nabízely otcovy obrázky po nedělních bohoslužbách na schodišti kostela "za nějaký dvacetník".

Je v celku pochopitelné, že Grund nalézal své vzory v cizině, poněvadž u nás nebyly individuality s patřičným důrazem a silou ukázat cestu a vést. V tomto smyslu byla snazší posice hudebníků, kteří si charakteris-

redigoval hornický kalendář a vydal štedrovečerní písně a říkanky pro děti - snad o něm věděli místní za živa, ale dnes, jak se říká, po něm ani pes neštěkne.

Jindřich Bastař

Houslový virtuos, pedagog a solista **Jindřich Bastař** zemřel 1. 12. před padesáti léty. Celý život naplnil hudbou, žák prof. Ševčíka na konservatoři, sám působil jako profesor téhož ústavu celé čtvrtstoletí, působil v několika div. orchestrech, začínal však u voj. kapely a svého času založil vlastní komorní trio (Štěpán, Bastař a Pour).

Oldřich Pazdírek

Příkladný hudební nakladatel **Oldřich Pazdírek** by dnes oslavoval svojí "stovku" s námi. Žel, my ji neoslavujeme bez něho, ačkoli by si zasloužil takové maličkosti. Pro pána krále, uvědomíme si někdy, co všechno jako národ dlužíme vlasteneckým a uměleckým nakladatelům? A jestliže ano, dokážeme vyvodit z poznání patřičné důsledky? V případě Oldřicha Pazdírkova se jedná dokonce o celou rodinu - všichni Pazdírkové byli hudební nakladatelé, muzikanti, oddaní služebníci české hudby.

Exilové pomníky

Stejně, jako je neustále omílán osud jednoho každého politika naší minulosti - v dobrém i méně dobrém smyslu - což se podobá oprašování pomníků z té doby, je pečováno o stavbu pomníků jedincům tohoto, současného exilu.

Aby jeden mohl být uctíván přítomností a slaven v budoucnu, musí se vybudovat Rady, Sdružení, Ústředí, Unie, Společenství a tisíc různých institucí, o které se ten a onen zasloužil, přičinil, bil v prsa i na veřejném fóru, neboť jeho jediným zájmem byl návrat svobody a svatých práv do vlasti, kterou jsme opustili. Tolik nám na ní záleželo a záleží, že jsme nebyli ochotni s ní trpět, vyčkat zvratu a návratu času lepších. Tolik nám její blaho leželo na srdci, že jsme ochotni se v bezpečí bit za její odvěká práva, které však svět uctívá pouhých dvacet let.

Všechny tyto Rady, Sdružení, Ústředí, Unie, Společenství a tisíc jiných institucí a formací současných i budoucích udělalo a udělá bratru řečeno "KARASA". Doba je příhodná pouze k ožívování "karasů" ale žádné národní věci, národním věcem, malých národů svět stále ještě nepřeje a nehodlá být nakloněn, jak giftmistři karty dávají.

Snad bych se na toto thema ani nezmiňl, ale je tady v USA člověk jeden od roku 1948, o kterém se takřka neví a přece pro tuto starou vlast učinil něco, co se nepodařilo mnohým Radám, Sdružením, Ústředím, Uním, Společenstvím a tisícům různých institucí: udělal rozhodný krok. Jaký?

V srpnu 1968 rozmnožil závažnou Čapkovu "Modlitbu tohoto večera" ve vlastním překladu, připojil k ní i Deklaraci lidských práv Spojených národů z roku 1948 a rozeslal na mnoho a mnoho adres - amerických!!! Zaútočil na svědomí v místech, kde bylo uspáno, ukolébáno, spokojeno, co do srpna 1968 vykonáno pro blaho - dolaru a jeho pečovateli.

Divíte se, co to mělo za cenu? Obrovskou, moji milí, obrovskou a dokonce ještě větší, protože ten člověk jeden se na překladu "modlitby" ani nepodepsal!!!

Ale to vy, pánové Rad, Sdružení, Ústředí, Unii, Společenství a tisícerych institucí prostě nechápete.

Dramatická umělkyně

Ke čtyřicátému výročí smrti dramatické umělkyně **Marie Ryšavé** končí svoji vzpomínku herečka Růžena Nasková: "Jak je možné, že před čtyřicetí léty zemřelá jednaosmdesátiletá herečka tak dobře to všechno věděla a dovedla o tom přesvědčit i své okolí na jevišti a diváky v hledišti, že jí každou úlohu uvěřili? Jak je možné, že jí věřím i dnes ve vzpomínce? Jistě jen proto, že porozuměla hlasu života, který ji nehýčkal, ale učil, a kterým za to štědrě a bohatě naplnila své umění." - Jistě bychom ztěžili nalezení krásnějšího ocenění významné postavy českého divadla z dob po několik generací vzdálených - Marie Ryšavá zemřela 19. 12. 1912 - před 75 léty.

Karel Jaromír Borovanský

Jedním z těch neznámých, ale nesmírně plodných pracovníků v české hudbě byl **Karel Jaromír Borovanský**, jehož pohřbili v Kloboukách u Břeclavi dne 12. 12. 1932 - od toho dne uplynulo již 55 roků. Patřil svým povoláním a činností do plejády starých kantorů, neboť také vyučoval, založil pěvecký spolek a divadlo, ve Slezské Ostravě dokonce založil první český čtenářský spolek,

Hukvaldy - rodiště Leoše Janáčka

Souvenir z Československa

RICHARD HANZLÍK

Dnes je řada na vás, Valaši, na Beskydech. Radhošť. Nechybí, než ponořit se v duchu do moře lesů - cítíte, Valaši tu vůni?

Díváte-li se na Beskydy shora, uvidíte moře lesů, v nichž jen místy prosvítají lysiny některých vrcholů. Jedním z nich je Radhošť, leč ještě dřív, holenkové, zastavme se v Hukvaldech, a zastávka tato je určena hudebníkům. Tady se narodil a umřel skladatel, kterého svět objevil a zamiloval si teprve nedávno - Leoš Janáček. Ze svého drsného rodného kraje, ležícího v beskydském podhůří, z lašského nářečí, čerpal Janáček mnoho inspirace pro svá díla. Hukvaldská obora, zřícenina hradu i "zarostlý chodníček", kterým se procházel, bývaly jeho zamilovanými místy.

Radhošť, k němuž se vracíme, je podle pověstí obětí kopce staroslovanského boha Radegasta, pána úrody a pohostinství. Jeho sochu (zvěčnil ji náš slavný krajan Albin Polášek) i pohostinné hotely tam dodneska najdete. Slovanská pohostinnost, tak vlastní, vrozená Valachům, vás přivítá i jinde v

Beskydech, které jsou v létě v zimě cílem tisíců turistů. Pro všechny je tu dost místa, takže lidé o sebe neklopýtají. Beskydské hory si dodnes zachovaly své romantické, tiché cesty, louky plné květů a slunce i dřevěná stavení, rozestá po vrších. Tady kdysi žili valašští pastevci, kteří zato, že osídlili pusté kopce, byli osvobozeni od nevolnictví, až na desátek z ovčí a syra. Když měli být v době třicetileté války o své svobody připraveni, vzbouřili se a vydrželi bojovat na horách mnoho let. Nakonec byli jejich vůdcové na náměstí ve Valašském Meziříčí popraveni - ale valašská odbojná tradice žila v kraji dál a občas znovu našla výraz v některém zbojníkovi, který bohatým bral a chudým dával. A třebaž Valaši tvořili jen nepatrný zlomek obyvatelstva, díky jejich hrdinské minulosti dostal celý kraj po nich své jméno - Valašsko.

(Na úpatí Radhoště, ve Frenštátě, se bezmála před stoletím narodila má matka. Jsem hrdý na to, že alespoň polovinou se mohu hlásit k Valachům, třebaže za tu druhou - hanáckou - se nijak nestydím. -rh-)

Pitomec u kumpanie

K počátkům tématu Dobrého vojáka Švejka

PROF. DR. MILAN ZELENÝ

V květnu 1911 naškrábal Jaroslav Hašek na útržek papíru slova "Pitomec u kumpanie" a tak se údajně poprvé v české literatuře objevilo to přeslavné a předúležité téma "Švejka".

Chtěl bych upozornit čtenáře (a literární vědce) doma i v zahraničí, že toto téma se objevilo v českém písemnictví již mnohem dříve a že tedy není pouze geniálním vynálezem jednotlivce, ale přirozeným odrazem typu širšího antimilitaristického smýšlení našich českých pra-pradědů za Rakousko-Uherska vůbec. Jsem také přesvědčen, že tzv. literatura "emigrační či exilová" je nezbytným doplňkem tzv. literatury "domácí" a že pochopení naší literatury jako celku vyžaduje pečlivé a nezaujaté studium jak literárního kmene tak i jeho "větvi": téma "Švejka" je pouze jedním z mnoha možných příkladů.

Nelze vypsát všechny detaily a téměř "detektivní" aspekty procesu studia "emigrační" literatury. Zde uvádíme pouze vybrané ukázky z jedné povídky. Jsem si ale jistý, že milovníkům Švejkova tématu se nebudou jejich duch ani styl zdát příliš cizí.

Je neděle na kasárenském dvoře. Připravuje se ta odvěká vojenská kratochvil - paráda. "Benedáci" (t.j. vojsko gen. Benedeka) stojí v řadách na kasárenském dvoře, v očekávání plukovnícké inspekce. Plukovník se měl objevit v devět a proto nastoupené vojsko ořával kaprál již od půl sedmé. V první řadě stojí rekrut Šípek, - svým povoláním holič. Chudák! V civilním stavu snad uměl dobře šermovat břitvou, možná, že byl i hodným člověkem - ale vojákem byl špatným. Ve všem mívál "smůlu" a pušky se bál jako žid.

Kaprál Mikula si již Šípka obhlížel:

"Kehrt euch! - Co jste dělal člověče? Jste opravdu tak hloupý? Blázne! Kdyby tu byl tak dlouho puď jako vy, znal by lépe ... Ne, tohle je hloupost až k pláči! Co jste to vyvedl hlupáku?"

Co udělal rekrut Šípek?

Maličkost. Jako řádný friséř namazal pomádou na své tornistře plavou srstí telecí. (Šípek myslil, že se to tak aspoň patří), v prostředí rozdělil "pěšinku" a nyní srst pěkně učešal a uhladil. To bylo celé jeho provinění!

prajeme všetkým svojim priateľom a známym, zákazníkovi a priaznivcovi, ktorým chceme aj v budúcnosti slúžiť k ich najväčšej spokojnosti.

Vaša

NiTRA
TRAVEL Inc.

668 QUEEN STREET WEST TORONTO, ONTARIO
360-3800

Kaprál ovšem láteřil:

"Rány boží! Vždyť jsi chlapce jako otep slámy, ty neotesaný dube, zabeďněněl Počkej, tebe já naučím! Vorwärts front! - A on ještě pláče, ten krokodil, ten elefant, ten ..."

Objevil se pan šikovatel, feldwebl Mucek. Vyptával se ihned proč kaprál Mikula rekrutovi Šípkovi tolik nadával:

"Proč tu nadávali rekrutovi Šípkovi, he? Vědí jak se má s mužstvem zacházet! Já jich naučím, voni slívo, voni škvore! Takhle se toulal po hospodách s 'jednorozáky', to dovedou, ale k rekrutům být vlídným ... Prachmilion laudon, chlapce - Habt ach! - stát, nebo jdou 'do tmy'! Mlčet, nevědí co je subordínace? Já jich nechám do menáže ex-círovat z trestu voni ucho zelené, voni ..."

A tak dále. Po šikovateli se objevil hejtman a nakonec ještě i sám plukovník. Každý sprostě nadával nižším šaržím za to, že ty zase tak sprostě nadávaly šaržím ještě nižším. Kasárenským dvorem se neslo:

"Voni tyrane, voni zhoubce mé setniny, voni červe v zdravých kořenech armádních! Jdou si do Podskalí na vory a tam si rozvírají hubu! Oh, ani žádný kartouzník k nim nepůjde do školy ... Dají si pozor, abych jim nesrazil hvězdičky s límce, voni chlape!"

Benedáci se připravili k "en parade".

Pan Plukovník byl ale rozšafný pán:

"Pane hejtmane: vite, že přišel rozkaz, aby každý vyšší se svým podržným solidně zacházel? Vy tu peskujete svého šikovatele jako oráče, tak že úplně musím pochybovat o vašem humanitním vzdělání. Neskákat do řeči, ještě jsem nekomandoval rutli!"

Konečně byl prazdroj všeho toho nadávání specifikován, určen a tedy řádně identifikován: rekrut Šípek!

Kaprál přiskočil k Šípkovi, rýpnul jej do žeber a řekl: "Maršch!" Před plukovníkem chytil jej za rameno a řekl: "Halt!" Pak komandoval "Kehrt euch!" a otočil Šípka na pravou - ne na levou stranu, ukázal na učešanou tornistru a salutoval."

Všichni se smáli: plukovník první, pak hejtman, šikovatel, ba i kaprál (ač proti předpisům) se chechtali za zády ubohého Šípka. Vojáci se smáli již k vůli tomu, že se hejtman smál.

Doufám, že čtenář se mnou bude souhlasit, že jazyk a styl této povídky je nejen "haškovský", ale vlastně lépe psaný, vtipnější a modernější ve svém provedení. Jestli však zůstávají jakékoliv pochybnosti o spojitosti s vlastním tématem "Švejka", následující výňatek by je měl rozptýlit spíše rychle:

To bylo příliš pro ubohého Šípka.

Za všeobecného chechtotu dal se chudák - do pláče.

"Nu, neplač hochu", konejšil ho hejtman, "nic se ti nestane. Jen hezky tornistru zas umej, ale teplou vodou. Co ti to napadlo?"

"Jeden voják mne to navedl!" škytal Šípek.

"Který?"

"Já nevím!" lhal Šípek a podíval se významně na mne.

A bylo po parádě.

Zbývá tedy jen prozradit autora a datum výše uvedené povídky o rekrutovi Šípkovi, prvním to českém literárním "Švejkovi", par excellence:

J. L. Hrdina, "Kdo dřív přijde, ten dřív kleje", Květy Americké, roč. 3, č. 15, 27. dubna 1887, Omaha, Nebraska, s. 154. Jaroslav Hašek se narodil roku 1883.

Konec demokracie

MILO KOMÍNEK

1948 . . .

Loučím se s rodinou; nevím zda chápou význam tohoto rozloučení. Snad ano. S přáteli v Praze se rozhodují: nemohu zde déle zůstat, nebudu se přece denně hlásit na bezpečnosti jako zločinec, opustím republiku ilegálně. Plánuji překročit česko-bavorské státní hranice v Českém lese v prostoru Mariánských Lázní. Nemohu ke svému útěku použít letadla, letiště jsou obsazena a přivedl bych do neštěstí jiné, kteří nemohou z různých příčin utéci se mnou.

V neděli 21. března vystupujeme z auta v prostoru Mariánských Lázní. Dále přes Hamerníky, Drmoul a Tři sekery musíme pěšky. Vůz se vrací zpět, aby přivezl další. Temné postavy mých přátel splývají s okolím, když se opatrně vydávají na cestu. Je chladná, sychravá noc, vhodná pro náš úmysl, méně už pro naše nervy, stejně již pocuchané událostmi posledních týdnů. Opatrně našlapujeme. Každý šelest, každé zapraskání suché větvičky nám zaráží dech v prsou. Procházíme lesem a na jeho okraji zůstáváme stát a snažíme se proniknout očima tmou před námi. Držím v ruce aktovku se svými věcmi a ani necítím její tíži. Neumím odhadnout dobu, kterou už jsme na cestě, snažím se rozeznat na ciferníku leteckých hodinek čas, ale nedaří se mi to. Dávám pokyn k dalšímu pochodu, ale všichni ztne. Od státní hranice zapraskaly výstřely, jejich ozvěna ještě dlouho visí nad neproniknutelnou tmou. Stojíme bezradně, nevíme co se před námi děje, bojíme se vlastního dechu. Tma kolem nás je pojednou nepřátelská. Další výstřely rozřínou noc a pro mne i čas. Cítím úder a v zápětí pronikavou bolest v břiše. Taška mi padá z ruky, zdá se mi, že způsobený hluk je tak hrozný, neomluvitelný, jako bych v kostele upustil závaží. Posledním zábleskem myšlenky si uvědomuji celou tragedii situace: tahle rána přec nepatřila mně! Pak už nic, padám do tmy . . .

Těžce se probírám k vědomí, snažím se vsát, ale něčí ruce mi brání. Pomalu rozeznávám obličej, vyděšené, plno lidí kolem. Nesrozumitelný šepot a pak zase tma . . .

Nevím jak dlouho již ležím na zatuhlém slámu ve stodole, protože je to zřejmě stodola. Nemohu se obrátit, dívám se jen vzhůru, kde nad tmavými trámy pronikají paprsky světla rozbitou stěhou. Ležím bez hnutí a snažím se vzpomínat si, jak jsem se sem dostal. Nedaří se mi to, mám v hlavě všechno zpřeházené, jednotlivé scény jako obálky bez souvislosti se vynořují a hned zase zanikají.

Snad jsem se pohnul, nevím, ale ostrá bolest, kterou jsem znovu ucítil, mi rázem při-

pomněla výstřely v noci. Později jsem se dozvěděl, že přátelé mne ve tmě odtáhli do selské usedlosti, která ležela opodál trasy našeho přechodu. Hospodář i hospodyně pro mne dělali vše co mohli, ale v jejich očích byl strach, strach z toho, co zachvacovalo celou zemi. Lékař, který mne tajně ošetřoval mi dával naději. Je to hladký průstřel břicha a nebudou-li komplikace otravy . . . snad . . .

Neměl jsem stání. Věděl jsem, že o mně ví příliš mnoho lidí; to nemůže dobře dopadnout. Proto po čtrnácti dnech, za viditelného ulehčení celé selské rodiny jsem se rozloučil a v noci na neděli 4. dubna jsem se odplížil do tmy. Hnusná plískanice ztěžuje viditelnost, chvílemi jdu, padám, plížím se, odpočívám a naslouchám do tmy, která je jako před čtrnácti dny mým spojencem ale i nepřítelem. Začíná se ozývat svíravá bolest v břiše z nevyhlášeného průstřelu . . . Vydávám se na další cestu, ale síly mi vůči- hledně ubývají. Už nevstávám, plazím se po metrech, pak po půl metrech. Točí se mi hlava, nemohu se pojednou přinutit k soustředění. Ted' už vím, že jsem přecenil své síly. Za stále častějších zastávek, kdy zůstávám ležet tváří přitisknutou k sněhové pokrývce, nutím se myslet na něco jiného - všichni hrdinové

Všechno je lepší než představa umírání v objetí nepřátelské tmy.

Usedám ke kamnům pod zkomavým podmraceným pohledem slovenského osídlení z Brezna nad Hronom. Nemluvíme, já bolestí nemohu a on zřejmě nechce. Tak, jak teplo a světlo uklidňuje mé myšlenky, podvědomí začíná signalizovat výstrahu. Ten zamračený, mlčenlivý člověk se mně nelíbil a jeho žena poklizející po světnici a vyměňující s ním kradmé pohledy, ještě méně. Teplo na mne působí a skoro usínám. Bráním se tomu, pocit, že nejsem u dobrých lidí je stále silnější a když žena najednou zmizela z místnosti, vím bezpečně, že je zle. Nemohu přinutit své tělo, aby poslechno vůli, nohy se mi třesou, ruce se marně opírají o stůl.

Stejně je pozdě, venku se ozvalo ostré zašteknutí a prudce rozraženými dveřmi vnikají do místnosti příslušníci pohraniční hlídky. Jejich namířené samopaly a výstražné "ruce vzhůru" by nenechaly na pochybách ani většího optimistu než jsem já. Dávám ruce nahoru, ale křičel bych zlostí a zoufalstvím: "ta ženská mne zradila ani ne tři sta metrů od hranice!"

Příslušníci smíšené hlídky, jeden mladý podstrážmistr SNB a jeden finančník s lesáckým plnovousem mne odvěkají k nedaleké křižovatce cest, kde stojí polorozpadlá bouda na sběr konví mléka. Tam mně dělá ten finančník, působící mnohem lidštějším dojmem, než hulvát- ský klacek v uniformě SNB,

Narovnává se, podává mi aktovku a nahlas, služebním tónem oznamuje:

"Je to v pořádku, můžete jít, ale hlase se na Okresním národním výboru v Mariánských Lázních pro nové povolení ke vstupu do pohraničního pásma!"

Jen stěží mohu uvěřit svým uším, ale pohled toho člověka mne přesvědčuje, že tady hraje divadlo, strašně nebezpečné, ale pro mne životně důležité divadlo. Něco koktám a odcházím zvolna, aby na mně nebylo znát, jak těžko se mi jde a že jsem postřelen. "Stůj, ruce vzhůru!"

Namířené samopal a vztekly obličej fanatika v esenbácké uniformě mne zmrazují. Co se děje? Velitel hlídky, který mne právě propustil je stejně tak překvapen a vzrušen se dohaduje se svým podřízeným. Ten trvá na mém zadržení takovým způsobem, že vousec nakonec resignovaně mávne rukou a rychle mizí v lese, směrem k státní hranici. Současně přijíždí po cestě nákladní auto správy státních lesů a zastavuje u nás. Esenbák mne usazuje do kabiny, hází moji aktovku na valník a nařizuje řidiči, aby nás odvezl na velitelství úseku pohraniční stráže do Broumova u Mariánských Lázní.

Vystupujeme u budovy velitelství, vcházíme dovnitř; já napřed, můj osud se samopalem za mnou.

V první místnosti, která je jakousi čekárnou, sedí mladší muž v uniformě tankisty západní armády bez distinkcí a vedle něj hezká žena v třicetiletém kožichu. Později se dovídám, že je to praporek Kadlec a jeho snoubenka, kteří byli odvezeni doslovně z druhé strany hranice pronásledující hlídkou.

Vzápětí jsem předveden k výslechu do druhé místnosti. Muž s hodností kapitána si mne pozorně prohlíží a mám dojem, že nemusí být nejhorší. Je pravda, že můj dojem o těchto lidech mne v budoucnosti ještě mnohokrát zklamal, ale tentokrát byl správný. Celkem bezvýznamné otázky, kontrola dokladů a dnes již podruhé tak nečekaná slova:

"Můžete jít, máte to v pořádku!"

Nevím zda se dívám vděčně, nebo hloupě, ale rychle беру aktovku a opouštím místnost, abych byl venku z téhle nebezpečné budovy.

Snad přece jen sudičky rozhodly, že ne kapitán, ale podstrážmistr to bude, kdo rozhodne. Znovu se přede mnou stává, odebírá mi aktovku, důkladně se opatrnosti ji prohlíží . . . dlouho prohlíží . . . a pak beze slova se na mne vrhá a pažbou pistole mi zasahuje rány do obličej. Bezmocně padám na skříň u stěny, její dveře ten nápor nevydrží, praskají a já padám dovnitř mezi samopaly a municí. Způsobeným hlukem přibíhají ostatní a mlátí mne hlava nehlava tím, co kdo má v ruce. Zvlášť si pamatuji, nebo spíš cítím rány, které mi odborně dává starší vrchní strážmistr SNB, na jehož uniformě vidím legionářská vyznamenání z první světové války. Biji mne tak dlouho,

KOPEČKÁŘI POZOR!!

JOSEF NOVÁK, SALZBURG

Zatím co mistr přetvářky a expert pro uplatňování asiatské lsi Michail GORBAČOV navštěvuje své podmaněné vedoucí komunistické diktátory v satelitních státech, aby je přesvědčil o detailech scény právě hraného divadélka GLASNOSTI a PERESTROJKY, m.j. na příklad jak se mají upravit zařízení pro ostrahu státních hranic sousedících se Západem, aby smrtonosná zařízení nevypadala příliš okázale, jiný - mnohem menší bolševík -

ČESKÝ SOUDRUH PEPA BROŽEK

odborník pro psi rasy, cestuje pilně po Rakousku a Německé spolkové republice, vybaven adresami chovatelů německých ovčáků, dog, dobermanů, rotweilerů a bernardýnů, uzavírá smlouvy o dodávkách štěňat i chovných kusů. Ptáte se proč?

OSTRAHA HRANIC SE REORGANIZUJE!

Některé věže se odklizejí, bunkry zasypávají, minová pole upravují. Totální reorganizace úsekových patrol. Pro zimní období. "Psohlavci" se vybavují lehkými saněmi, taženými psy, z nichž vedoucí je perfektně cvičený na povelový hvizd neslyšné ultrazvukové píšťaly. Na saních nechybí vysílačka ani kulomet, sněžnice a lyže.

KOPEČKÁŘI POZORI

Tichá smrt v bílém hávu kráčí Sumavou! Když ve druhé světové válce pronásledovala v zimních měsících, kdy každý pohyb v horách se dal vyčíst na sněhové pokrývce, oddíly "partyzánů" německé SS-Jagdkomanda, rovněž vybavené cvičenými psy a lyžemi, byla poslední možnost ustoupit do nedostupných skal. Na dnešní bílé hranici nelze ustoupit nikam. Kopečkáři musí přelstít nejen člověka, ale i jeho pomocníka psa. Nelze ustoupit - je nutno jít stále kupředu! Na linii, přes čáru! Na každém kroku číhá smrt, zahalená v bílém; pušky, jejichž projektily vystřeluje bezhlukně stlačený vzduch a pes, rotweiler, který jde hned po krčních tepnách; neštěkává, jen tiše zakňučí, když ucítí teplou krev člověka.

Kdysi, za našich partyzánských dob, jmenovala se smrt "engelchen". Dnes ji organizuje "Brožek" - nákupčí psů.

mých klukovských snů to přece dělali, ale já asi nejsem hrdina, protože bych nejraději křičel bolestí a bezmocným zoufalstvím. Pomalu se mi začíná mchat skutečnost s vidinami. V jasnějších chvílích si uvědomuji, že tohle je konec, konec snad pár metrů od hranice.

V posledním vypětí sil pudem sebezáchovy se plížím k temné siluete nějakého stavení. Tluču na dveře a v té chvíli je mi jedno, kdo mi otevře.

prohlídku.

Stojím mezi nimi. Zatím co finančník prohlíží aktovku, esenbák poodešel několik metrů a rozhlíží se na všechny strany podezíravě, vtělený symbol z plakátu vyzývajícího k bdělosti a ostrážitosti. Působilo by to směšně, kdyby neměl odjištěný samopal. Vousec, skloněný nad moji aktovkou vrhne pátravý pohled směrem k esenbákovi a šepetem mi říká:

"Je to v pořádku, to půjde."

dokud se hýbám, možná ještě déle, ale to už já nevím . . .

Když jsem se probral k vědomí, cítím nesnesitelnou bolest v obličej, skoro nevidím. Ruce mám spoutané a poutá se mi zařezávají do masa. Sahám kolem sebe po slepu, jak mi dovolují spoutané ruce a nahmatávám vedle sebe kaluž lepkavé tekutiny, vlastní krve. Zřídili mne pěkně, vlastní matka by mne nepoznala.

Občas slyším z chodby hluk, nadávky, rány, výkřiky, stále přivádějí od hranice nové lidi - kopečkáře . . .

Ležím už dlouhou dobu, chvílemi upadám do mrákotného spánku. Necítím průstřel, necítím jednotlivá zranění, mé tělo je jedna velká rána, ale já nic nevnímám, alespoň ne osobně; jakoby to patřilo někomu jinému. Ted' se otevřely dveře a v nich stojí muž. Ze země mi připadá jako obr v tom svém koženém kabátě. Ačkoliv se mi představuje jen kopnutím, nebo snad právě proto, vím bezpečně, že ted' je teprve definitivní konec. Je to příslušník státní bezpečnosti, organizace, která může všechno, organizace, jejíž činy jsou na zákonem, organizace, která je pánem života a smrti každého v tomto nešťastném státě.

Je mi už jedno, že do mne kope, ale když mne osloví křesťním jménem a to tak jak mi říkají jen doma, trhne to se mnou. Pokouším se abych

ho poznal podle hlasu, namáhám své uši, jediný smysl, který tu jejich zábavu přestál bez úhony, ale marně. Chlap v kožáku pokračuje v samomluvě, klade mi otázky a sám si odpovídá. Občas pro zpeřčení do mne kopne. Nepřestává mne častovat intimními znalostmi mých rodinných poměrů, výsměšně vzpomíná mých příbuzných a mně se pomalu jasně v tom chaosu myšlenek, které s krajním vypětím dávám dohromady . . . už znám jeho hodnost - kapitána, už znám jeho funkci: je to hrozný pomysléní . . . je to vlastní bratranec mého otce . . . rodem z Čs. Těšína.

Konečně ho omrzelo kochat se zas jedním "vítězstvím" a dává rozkaz k mému převozu do Mariánských Lázní a pak poslal zprávu o mém zatčení svému bratranci - mému otci.

Vezli nás na nákladním autě jako dobytek, zmlácené, dotlučené, prostřelené, ženy i muže spoutané na rukou a navzájem k sobě. Soucit s raněnými nepatří do slovníku těchto "andělů" komunismu.

Výňatek z připravovaného druhého vydání knihy: "I pod oblohou je peklo", která vyjde v létě 1988 v nakladatelství Moravia Press Ltd. Toronto.

První vydání této knihy bylo v r. 1971 v nakladatelství "Our Voices Co.", Toronto.

KAROL herbár

Valeriána lekárska
Valeriana officinalis
Kozlík lékařský
Garden heliotrope
Valerian

Valeriána je trváca bylina, z rovnou stonkou, vysokou až do 1.5 metra. Kvety sú drobné, biele alebo bledoružové, podzemok je krátky a hrubý, z vnútra dutý, vyrastajú z neho početné korene a kvitne od mája do septembra. Rastie na vlhkých lúčach, na okraji lesov, v kroví, opustených záhradách, pri potokoch atď.

Na liečivé účely sa užíva podzemok a koreň, z ktorých sa pripravujú prášky, tabletky a zo záparom čaj. Pôsobia upokojujúco pri nespavosti, nervovom napätí a nervovej a psychickej únave.

Reguluje činnosť svalového aparátu srdca a rozširujú cievy. Odstraňuje kŕče hladkého svalstva a blahodárne účinkujú pro žalúdočných a črevných ťažkostiach nervového pôvodu.

Podzemky a korene valeriány sa používajú v liekopisoch 24 krajín sveta. Zbierame podzemky a korene od jesene do jari.

Umývame v studenej vode, sušíme pri teplote do 35 stupňov Celsia, chránime

pred svetlom, vlhkom a zvlášť pred mačkami (kočkami) a potkanmi (krysami), tieto zvieratá reagujú na pach týchto koreňov priam zúrivostou a snažia sa ich zničiť.

Kedysi korene valeriáni používali na ničenie potkanov (krys), dávali ich do nastavených pascí a potom ich ľahko ničili.

Poznáte túto bylinu?

Napišeme Vám o nej v budúcom čísle.

zo Švajčiarska
zabráni padaniu vlasov
a podporí vzrast nových.

Pre Naše Hlasy pripravil
KAROL ŠIMONOVIC

535-1407

Želám všetkým úspešný
NOVÝ ROK 1988.

Toronto 1987

The third annual evening of poetry and prose was held again this year under the supervision of the cultural committee of the Slovak World Congress, November 6-7, at St. Paul's Slovak Lutheran Church in Toronto.

A delicious bryndzové halusky dinner was enjoyed by all who attended the Friday social evening. The Reverend Dusan Toth welcomed poets and reciters from the United States and Canada as well as many local visitors and friends. Poets included Miroslava Tatranska from Winnipeg, Vladimír Machajdik from Washington, Milo Zlamal and Milan Procka from Toronto, and Alojz Berec from Cleveland. Reciters included Vlasta Trulík and Josephina Mučková from Michigan, Antonia Vlcek from Windsor, Dusan Toth, Sylvia Galvanek, Anna Lendak and Ing. Vladimír Lazor from Toronto.

An excellent and very informative seminar was conducted Saturday afternoon. Discussions included the paper written by Jan Okal which was read by the secretary of the cultural committee, Vlasta Trulík and Valeria Toth led the discussion on an analysis of modern Slovak poetry.

The finale of course was the Saturday evening program. The attendance was excellent and the poetry recited included the works of several authors, such as Jan Okal, Ludo Besenovsky, Milo Zlamal, Vladimír Roy, Alojz Berec and many others. A beautiful art exhibit, compliments of Stefan Galvanek accentuated the mood of the evening along with the music which was prepared by Milo Kubík and Valeria Toth. It was truly an evening of enrichment and enlightenment and we all look forward to Toronto 1988.

Tomáš BAŤA

ÚVAHY A PROJEVY

KNIHA TOMÁŠE BAŤA,
ZAKLADATELE MODERNÍHO ZLÍNA

"ÚVAHY A PROJEVY"

JE V PRODEJI U:
INTERDYNE INC., 117 West Street, Jonesville,
Mich. 49250 USA. Cena včetně poštovného \$ 11 US.

MORAVIA PRESS LTD., 2098 Dundas Street West,
Toronto, Ont., Canada M6R 1W9. Cena \$ 14 Can.

Rok 1988 před námi

Pokračování se strany 5

zločinecké organizace, ztělesněné kremelským politbyrem. Tato politika je projevem militaristické ideologie jejímž základním a neměnným cílem je podrobit si celý svět za všech okolností. Tento cíl je příležitostně připomínán každým vedoucím sovětským politikem, Leninem počínaje a Gorbačovem konče. Co je velice pružného a proměnlivého na této doktríně, jsou metody a prováděcí schémata, ale hrubé porušování daných slibů i podepsaných a ratifikovaných dohod je konstantní a už neodmyslitelné v celé politické aktivitě Sovětů a jejich agentů. Proč tedy všechny ty tyátry před TV kamerami i veřejností?

Sověti mají několik dobrých důvodů předstírat smrtelně vážnou touhu po míru a spolupráci se Západem za určitých podmínek. Západní demokracie válku nepotřebují a proto jsou ochotné k dohodám osvobozujícím od strachu ze vzájemného nukleárního zničení. Rozdíl je zde v motivaci. Svobodné země nepotřebují od Sovětů nic, než zřeknutí se světovládných chutí a možnost ověření. Sověti dnes více než kdy jindy potřebují západní technologii a produkty. Vydíráním nebo násilím jich dosáhnout nemohou. Švindlem a oblováním už - zdá se - také ne tak snadno. Jak tedy? Jedině tak, že přistoupí na cizí podmínky z ryze ekonomických důvodů.

Pokud jde mezi Západem a Východem o vzájemný poměr destruktivní kapacity zbraní a celkového účinku vzhledem k jejich kvalitě, mobilitě a funkční variabilitě, věřím, že Západ by s velkými ztrátami nad Východem zvítězil, třebaže by důvodů k oslavám moc nebylo. A to je zřejmě zjištění, ke kterému v poslední době sovětské ekonomové dospěli, když do svých kalkulací nezahrnuli smrduté marxleninské poučky o nevyhnutelnosti komunistického vítězství a chladně porovnávali pouze ekonomické ukazatele. Pak zbývalo ale přesvědčit politiky a vojáky, že jejich centrálně a pruderně řízená mocenská mašinerie je naprosto inferiorní vůči svobodnému podnikání regulovaném potřebami trhu a

doby a že tato inferiorita má značně negativní vliv na obranyschopnou kapacitu celé hemisféry. Akademické kruhy pomohly ekonomům konstatováním, že rostoucí informovanost lidí vede ke zvyšování jejich inteligence a tím i k uvědomování si vlastní odpovědnosti a schopnosti samostatné úvahy i rozhodování a že pak nelze tedy spoléhat na to, že by sovětská občané bez výjimky slepě sledovali rozkazy pravověrných příslušníků nomenklatury.

Jestli ještě znevýhodňuje mocenské postavení svobodných zemí vůči Sovětům, je to zarážející fakt, že Sověti jsou od začátku své bídné existence mohutně podporováni a udržováni při životě mnohými "rudými kapitalisty" a manipulátory s biliony dolarů. Za všechny zde chci jmenovat aspoň jistého A. Hammera, který cíl a osobně znal V. Iljiče Blanka - Uljanova - Lenina, měl strach z Džugašviliho, ale s jeho nástupci byl opět jedna ruka. Že Hammer není v povědomí politiky jen tak někdo, usuzuji z toho, že ke svým výletům do SSSR vlastním jetem nepotřebuje nějaké hloupé vstupní vízum a že v Moskvě má apartmá i ostatní privilegia příslušníků super-elity. Lze jen poděkovat Prozřetelnosti, že v dobách kritických pro svobodu nezotročeného světa vždy zazáří na politickém nebi hvězdy jako Margaret Thatcher a Ronald Reagan, kteří Sovětům překaží jejich plány aspoň pro nejbližší dobu. Na konci roku 1987 jsou dědici Marxe a Lenina v zemi největších trpaslíků v nezáviděníhodném postavení. Jasně odhaleni jako agresori a podněcovatelé mezinárodního terorismu dostali ve Washingtonu na vybranou: odtáhnout dost rychle (i když se cítí) z Afghánistánu a radikálně zdemokratizovat ovzduší nejen u sebe, nýbrž i u svých satelitů. Jinak toužebně očekávaná všestranná pomoc se nedostaví.

Mne - a patrně i další - však napadá, jestli by nebylo pro celý svět lepší nechat celý ten operetní socialismus bez jakékoli pomoci, aby jako neschopný života už konečně a navždycky zmizel. A když ne, tedy proč? PROČ! PROČ!??

J. Peterka

Přípitek

Podivuhodný okamžik, v němž si uvědomujeme více než kdy jindy pádící čas, nezadržitelný, nesmířitelný, který nás nutí hodnotit vykonanou práci. Minuty před půlnocí kolem stolu se sklenkami, připravenými k přípitku až hodiny odbijí čas nástupu nového, neznámého roku, nezvykle jihneme. Vzpo mínáme na ty, které nám uplynulá léta čas vzal a činíme předsevzetí. Každoročně s pevným přesvědčením, že tentokrát, je jistě dodržíme. . . Rád bych před letošním přípitkem, v okamžicích, kdy se slavnostně zavazujeme, že od nového roku nebudeme . . . zaměřil čtenářovu pozornost k hodnotám, jež obvykle pomíjíme a o jejichž změnu k lepšímu neusilujeme: k hodnotám lidských vztahů. Je jistě záslužné, rozhodneme-li se, že nebudeme kouřit, pít, že budeme dříve vstávat a časněji chodit na kutě. Ale co si takhle umínit, že budeme ke svému okolí doma i v zaměstnání a vůbec daleko ohleduplnější než dosud, že nebudeme hrubí a že už vůbec nebudeme přehlížet bolesti a strasti druhých? Že vynecháme slova jako: to je jeho starost, kdo chce kam, pomozme mu tam, co je mi do toho? Co kdybychom se pokusili z hlediska lidského porozumění a shovívavosti poohlédnout na ty, které nemáme právě moc rádi? Pomoci těm, kdo pomoc potřebují, vždy a za všech okolností, bez výmluv, že se budeme méně zabývat sami sebou a více dbát o své bližní? Za zkoušku by tenhle závazek stál, to mi věřte, a odměna, jak brzy poznáte, je přímo báječná: hřejivé vědomí, že jsem člověk a že mě lidé potřebují. Tak tedy letos: Na zdraví a štěstí všech okolo nás! Mr

Říká manželka doktorovi: "Můj manžel potřebuje zejména klid, to mu připomínám tisíckrát za den!"

Hu-(Mor)

Rybář zkoušel různé návnady, marně. Ryby nic. Nakonec sáhl zoufalý do kapsy, vyndal pětkorunu, hodil ji do vody a povídá: "No dobře, kupte si samy, na co máte chuť!"

"Včera jsem chytil štky."

"Kolik jsi jich chytil?"

"Ani jednu . . ."

"Tak jak víš, že jsi chytil štky?"

"To je škoda rozbít tak pěkné auto! Vy jste začátečník?"

"Dovolte! Jaký začátečník? To už je třetí auto, které jsem rozbil!"

"Dneska ml z práce hrozně bolí záda - celý den jsem seděl na schůzi!"

Host v restauraci se rozčiluje:

"Jak to, že je tak malá porce masa?"

"Někdy to snězte," radí vrchní, "a pak budete rád, že byla malá!"

"Tati, ty jsi přece vlastně hlava naší rodiny, že?"

"Ano, chlapče, ale neříkej to před maminkou."

Zákazník se ptá prodáváčky:

"Kdy budou jízdní kola?"

"Musíte se plát."

"Copak se neptám?"

Za vesnici u rybníka sedí rybář. Jde kolem venkovan a ptá se:

"Jak dlouho už tady chytáte?"

"Už třetí rok . . ."

"Copak jste nepoznal, že tady žádné ryby nejsou?"

"Poznal, hned ten první rok . . . ale pak jsem si na to už zvykl."

Recepty pro naše hospodyňky

KRÉMOVÁ POLEVKA Z TELECIHO MASA:

250 g telecího masa s kostí, 1 a čtvrt litru vody, sůl, 50 g másla, 50 g hladké mouky, 100 g zeleniny (květák, hrášek, méně mrkve, celer, petržel), půl malé cibule, 1 žloutek, čtvrt litru mléka nebo smetany, petrželka, špetka muškátového oříšku. Maso a kosti zalijeme osolenou vodou a zvolna vaříme doměkka. Zvlášť v hrnci připravíme z tuku a mouky světlou jíšku, zředíme vývarem z masa a kostí a povaříme. Přidáme nadrobno rozkrájenou zeleninu a cibuli a vaříme, až změkne. Vložíme zpět maso nakrájené na kostičky. Před podáním přilijeme do polévky žloutek rozmíchaný v mléce, přidáme koření a rozsekanou petrželku. Už jen prohřejeme.

Ragú z telecího masa a zeleniny:

Půl kg telecího plece, 5 dkg másla, 1 vrchovatou lžičku polohrubé mouky, 3 lžice na kostičky pokrájené kořenové zeleniny, 1 malý květák, 2 lžice hrášku, pepř, sůl, citrónová šťáva, 1 šestnáctina litru sladké smetany nebo mléka, 1 žloutek.

Na rendlíku rozpustíme máslo, přidáme na kostičky nakrájené maso, dusíme nejdříve ve vlastní šťávě, pak podlijeme, osolíme a dusíme do poloměkka. Pak teprve přidáme kořenovou zeleninu a dodusíme. V jiné nádobě v malém množství vody uvaříme na růžičky rozebraný květák, scedíme jej a necháme přiklopený. Zatím uděláme světlou jíšku z másla nebo tuku a mouky, zalijeme ji zčásti vývarem z kvěťáku a smetanou nebo mlékem a krátce povaříme na hustou omáčku. Tuto omáčku pak přidáme k masu, smícháme a při použití mléka zjemníme žloutkem v troše mléka rozkvedlaným. Upravíme na mísu a z kvěťáku a hrášku uděláme okraj.

Podobným způsobem připravujeme ragú z drůbeže a drůbežích drůbků.

Přílohy: Houskový knedlík, brambory, těstoviny, rýže.

CITRÓNOVÝ SALÁT S RYBÍM FILÉ:

6 citrónů, trochu čerstvé petrželky, 3 stroužky česneku, 4 malé cibule, 600 g zmrazeného rybího filé předem do měkka udušeného.

Zálivka: 3 lžice oleje, 1 lžice octa.

Citróny důkladně omyjeme, kůru oloupeme i s bílou blánou, dužninu nakrájíme na jemná kolečka, která můžeme ještě rozdělit na čtvrtinky, šťávu při krájení zachytíme a též použijeme. Oloupaný česnek rozetřeme, cibuli nakrájíme na drobné kostičky, rybí filé na silnější proužky, petrželku jemně nakrájíme. Všechny přísady vložíme do salátové mísy, lehce promícháme a zalijeme zálivkou z oleje a octa. Salát necháme v chladnu odležet. Hodí se jako předkrm, ale i jako životabudič pro společensky už poněkud unavené. (Pro 4 osoby)

PIKANTNÍ CHLEBÍČKY:

6 dkg smetanového sýra, lžička nastrohaného křenu, lžička sardelové pasty, několik kapek worcerstrové omáčky, 1 vejce na tvrdo uvařené, trochu zelené petržele a veka.

Měkký smetanový sýr utřeme v misce do pěny. Pak k němu přidáme křen, sardelovou pastu, několik kapek worcerstrové omáčky a dobře promícháme. Směs potřeme krajíčky z veka, načež je posypeme nadrobno rozsekaným vajíčkem a jemně posekanou petrželkou.

krátkodobě, je obsah těchto chemikálií neškodný.

Z odborného tisku přeložil:

Josef Novák

Kdo žije nejdéle

Za pouhý rok 1985-86 se prodloužila průměrná délka života u Japonců o 0,4 roku! Příčinou pozitivního vývoje je především zdravější a rozmanitější strava, rozšíření rekreačního sportu mezi nejširší vrstvy obyvatel, omezení kouření a pití alkoholu a menší počet úmrtí na nejruznější srdeční onemocnění. To jsou údaje japonského ministerstva zdravotnictví a sociální péče. V současné době činí průměrná délka života u japonských mužů 75,2 roku a u žen dokonce 80,9 roku. Jde o nejvyšší dosažený průměrný věk na naší planetě.

Seznámení

Rezník a uzenář 55/172, žijící v Torontě, by se rád seznámil se slušnou nezávislou ženou. I v tomto věku má právo člověk na rodinnou pohodu.

Píše do "Našich hlasů" na zn.: "Konec léta".

OŘECHOVÝ DORT:

100 ořechových jader, 5 vajec, 120 g pískového cukru, čtvrt lžičky prášku do pečiva, 60 g polohrubé mouky, 15 g tuku a hrubá mouka do formy.

Cukr a celá vejce ušleháme do husté pěny. Vmícháme mouku smíchanou s práškem do pečiva a s umletými ořechy. Těsto rozložíme do dortové formy vymazané tukem a vysypané hrubou moukou. Pečeme v předehřáté troubě mírně 35 minut. Krém:

150 g másla, 2 lžice přesátého moučkového cukru, 1 žloutek. Všechno ušleháme do jemného krému. Pak přidáme za stálého šlehání po lžících vychladlý pudink.

Vaření pudingu:

Čtvrt litru sladké smetany, 20 g kakaového pudinkového prášku, 1 lžice kakaa, 1 vanilkový cukr.

Osminu litru smetany vaříme k bodu varu. V hrnku promícháme vanilkový cukr s kakaem, zalijeme zbývajícím smetanou s pudinkovým práškem, vlijeme do vřelé smetany a za stálého kvědlání vaříme do hustého krému.

Pre Vaše zdravie predávame:

Liečivé čaje, výťažky z liečivých rastlín vo forme tablietiek, tinktúr (kvapiék), krémov, vitamínov a minerálov. Máme calendula krém.

Máme tiež na sklade nepáchnuce cesnakové tabletky, včelí pel' (bee pollen) propolis, včeliu kašičku (royal jelly) a jiné.

Pre Vaše vlasy

PREVÁDZAME:

Strihanie a úplnú úpravu vlasov, herbálnu trvalú, onduláciu, masáž hlavy z brezovou vodou, predaj herbálnych liečivých šampónov, mydiel dovážaných z Nemcka.

Karol's haircutting and Herbal Health and Beauty products

20 RONCESVALLES AVE.

Toronto, Ont. M6R 2K3

Tel.: 535-1407

Kennedy Travel Bureau Ltd.

424 BLOOR STREET W., TORONTO, ONT.

Návštevy príbuzných z Československa
a cestování kamkoliv na světě
vám vybavíme k vaší spokojenosti.

Volejte nebo pište:
(416) 921-8945
921-3721

DANA NOHAVICA
Manager

* Odborne stavební a nábytkové stolařství *

Milan Mikeš

Commercial - Residential

R.R. 4,
Orangeville, Ontario
(519) 941-1935

naše hlasy

Publishing and Printing by:
Vydává a tiskne: MORAVIA PRESS LTD.

Editor In-Chief:
Séfredaktor: MILO KOMINEK

Address:
Adresa: 2098 Dundas Street West,
Toronto, Ont., Canada
M6R 1W9
TEL.: (416) 533-4242

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ:
Kanada \$ 13, USA \$ 15,
všechny zámořské státy loďní poštou \$ 17.
Leteckou poštou všechny zámořské státy \$ 26.

HUMOR

Před začátkem divadelního představení se režisér podívá dírkou v oponě a uklidňuje herce:

"Jen žádný strach, zase budeme hrát přeslovku"

"Bije tě někdy otec?" ptá se jeden chlapec druhého.

"A víš, že ani moc ne."

"Jak to? To jsi tak hodný?"

"Ale co tě nemá! Ale já jsem nejmladší ze šesti bratrů a on se vždycky moc unaví, než na mě dojde řada..."

"Proč chodíš doprostřed dvora, když tvá žena zpívá?"

"Aby všichni sousedé v domě viděli, že ji neblbl."

"Od čeho máš to modré oko? Popral jsi se?"

"Ne, byl jsem pouze očitedm svědkem."

Pan Novák dostal k narozeninám od tchyně dvě kravaty. Protože je tchyně strašně hádavá, hned si jednu uvázal. Když ho s ní spatřila, rozbořčeně zvolala:

"Tak tobě se ta druhá nelíbí?!"

"Já se své manželky vůbec nebojím!"

"Nepovídej! Když jsi minule přišel pozdě domů, zalezl jsi před ní pod postel."

"To je sice pravda, zalezl, ale... všiml sis, jak jsem od tamtud po ní nebojácně pokukoval?!"

Syn přijde domů s vysvědčením. Většinou pětky... jen z hudební výchovy má jedničku. Otec vrtí hlavou:

"Že si dokážeš, při takových známkách ještě zpívat?!"

Co se píše v Evropě o Niagarských vodopádech

Vodní páry a spray vystupující z rozčeřené vody Niagarských vodopádů je spojen pro obyvatele bydlící trvale v jistém okruhu této světové turistické atrakce s nebezpečím poškození zdraví. Z těchto par a mlh Niagary se uvolňuje ročně 70 tun "polychlorovaného biphenylu PCB", chloroform a chlorobenzol.

Pro turisty a osoby, které se u vodopádů a nebo v nejbližším jejich okruhu zdržují jen

Kampelička

740 SPADINA AVENUE, TORONTO, ONT. M5S 2J2
(roh Spadina a Bloor) Tel.: (416) 925-0557

	Term Deposits
1 rok.....	9.75 procent
2 roky.....	10.0 procent
3 roky.....	10.5 procent
	Bondbeaters
1 rok.....	9.5 procent

RRSP platí stejné úroky jako term. deposit.
S vyhrazeným právem skončení nabídky!

Přijďte, pište nebo volejte pro podrobnější informace
Otevřeno: Pondělí, čtvrtek a pátek 10-7
úterý a středa 10-5
sobota 10-2